

ATIKSIZ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR YAŞAM İÇİN YAPABİLECEKLERİMİZ

ZEYNEP BİLGİÇ 9/C

1) Naylon poşet yerine bez çanta / file kullanmak

Alışverişlerimizde kullandığımız naylon poşetler dünyayı kirleten plastiklerin başında geliyor. *Dünya'da saniyede 200.000'e yakın naylon torba kullanılıyormuş!* Çözümü yine bizde! Bez çantalar. Bu sayede her gün onlarca naylon torbayı nasıl kolayca tükettiğimizi de fark ediyorsunuz.

2) Plastik diş fırçası yerine bambu diş fırçası kullanmak

Plastik çöpü en çok arttıranlardan biri de diş fırçaları! *Sadece Amerika'da yılda 25.000 ton plastik diş fırçası atılıyor.* Bambu diş fırçaları eskidiğinde üzerindeki telleri el aleti ile çekerek çıkarabiliyorsunuz, geriye kalan %100 bambu kısmını da gübrenize ekleyebilir veya toprağa bile gömebilirsiniz

3) Organik atık çöp değildir

Mutfak atıklarımız **çöp değil**, doğadan gelen ve doğaya geri dönebilen materyallerdir. Plastik torbaların içine sıkıştırıp çöp tepelerine gönderdiğimizde **en kısa bir yıl** içinde parçalanmaya başlarlar ve o değerli kompost yeryüzünde toprağımıza eklenir. Kompost yapımı için onlarca yeni ürün ülkemizde de satılıyor.

4) Plastik pipet yerine cam pipet kullanalım

PLASTİK PİPET KULLANMA

Bir yılda tam **8.5 milyar plastik pipet** çöpe gidiyor. Çöpe gidince yok olmuyor tabi ki. Bir şekilde toprağımızı, okyanuslarımızı kirletiyor. Çünkü **500 yıl veya daha fazla ömrü** var.

5) Pet Şişe yerine matara kullanımı

Pet Şişe iÇinde bulunan zararlı materyaller iŐeceklere karıŐarak sağlığımızı etkiliyor. dŐnyada 500 yıldan fazla kalıyor. Denizleri, toprağı kirletmeye devam ediyor. Maalesef! 10 dakikalık kolaylık gŐzel dŐnyamıza 500 yıllık kirliliğe mal oluyor

6) Bulaşık süngeri yerine kabak lifi

Bulaşık süngeri plastik malzemeler kullanılarak üretilir. Kabak lifi ise tamamen doğal kabaklardan elde edilir. Bununla birlikte kabak lifi beklediği yerde herhangi bir **bakteri üretmez**. Kabak lifi **%100 biyobozunurdur**. Doğa dostu olan kabak lifleri atıksız, çevreci, sürdürülebilir bir yaşam için son derece önemlidir. Kabak lifi kullanarak daha az atıksız bir yaşama destek olunabilir.

7) Şampuan yerine katı şampuan

Yıl bazında değerlendirildiğinde, **yaklaşık 1 milyar** şampuan şişesinin kullanıldıktan sonra atıldığı anlamına geliyor. **Her saat yaklaşık 115.000 plastik ambalajlı şampuan** satın alınıyor. Sıvı şampuanlar ile kıyaslandığında, katı şampuanların içerisinde su bulunmaması, **bir katı şampuanın 2-3 şişe sıvı şampuana eş** olduğu anlamına gelir. Bir katı şampuan yaklaşık **80-90 yıkamaya** kadar yetecek miktarda ürün içerir.

İşte evde çevre dostu olmak için bazı öneriler:

- ❑ Enerji tasarrufu yapmak: Daha az enerji tüketen ampuller kullanmak, cihazları kapattıktan sonra fişlerini çekmek ve daha az enerji tüketen ev aletleri kullanmak, doğal kaynakların korunmasına yardımcı olur.
- ❑ Evde kompost yapılabilirsiniz
- ❑ Atık oluşumunu engellemek için çevre dostu ürünler kullanmaya başlayabilirsiniz.
- ❑ Su tasarrufu yapmak: Sızıntıları tamir etmek, daha az su tüketen aletler kullanmak ve günlük hayatımızdaki el yıkamak, duş almak, diş fırçalamak, bulaşık yıkamak, çamaşır yıkamak gibi aktiviteler sırasında suyu israf etmemek, su kaynaklarının korunmasına yardımcı olur.

İşte evde çevre dostu olmak için bazı öneriler:

- ❑ Organik ürünler kullanmak: Organik ürünler, kimyasal gübreler veya zararlı tarım ilaçları kullanılmadan yetiştirilen ürünlerdir. Organik ürünlerin kullanımı, çevreye ve insan sağlığına daha dosttur.
- ❑ Doğal temizlik ürünleri kullanmak: Zararlı kimyasallar içeren temizlik ürünleri kullanmak yerine, doğal temizlik ürünleri kullanmak, doğal kaynakların korunmasına yardımcı olur.
- ❑ Geri dönüşüm yapmak: Atıkları ayrıştırmak ve geri dönüşüme katkıda bulunmak, doğal kaynakların korunmasına yardımcı olur.

Ben Çevreciyim

1. Çevre konusunda bilgi edinin.
2. Kirliliğe engel olun. Yerlere çöp atmayın. Bu alışkanlığı çocuklarınıza edindirin.
3. Atıklarınızı ayrıştırın, geri dönüşüme katkı sağlayın.
4. Naylon poşet kullanımını azaltın. Alışverişinizde bez çanta kullanın.
5. Kâğıt havlu kullanımını azaltın.
6. Dişinizi fırçalarken, banyo yaparken ve mutfakta çeşmeyi açık bırakmayın.
7. Enerji tasarruflu ampuller kullanın.
8. Atık pilleri çöpe değil, atık pil kutusuna atın.

Ben Çevreciyim

9. Bitkisel atık yağları, çöpe ya da lavaboya dökmeyin. En yakın atık yağ toplama bidonuna atın.
10. Yazışmalarınızda çıktı almamaya dikkat edin, e-posta kullanın.
11. Tek kullanımlık tabak, bardak yerine, seramik tabaklar ve metal aletler kullanın.
12. Kişisel matara kullanarak, pet şişe kullanımını azaltın.
13. İşyerinizde kendinize ait kupa edinin.
14. Pikniğe gittiğinizde atıklarınızı biriktirerek eve dönüşte geri dönüşüm kutularına atın.
15. Yerel besinleri kullanmaya özen gösterin.

Ben Çevreciyim

16. Bilinçli tüketin, tasarruflu davranın, çevre dostu olun.
17. Sık kullanılan cihazlar için şarj edilebilir piller satın alın.
18. Kullanmadığınız elektrikli aletleri fişten çekin.
19. Isınma için havayı kirletici yakıtlar kullanmaktan kaçınin.
20. Binanızda düzenli baca temizliği yapılmasına önem verin.
21. Binanızda ısı yalıtımına önem verin.
- 22.. Kısa mesafelerde yürüyün ya da bisiklet kullanın. Bireysel araç kullanımı yerine toplu taşıma tercih edin.
23. Ormanları koruyun. Fotosentez dünyadaki tek oksijen kaynağıdır.

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

- ❑ Dünyada **bir yılda 1 trilyon adet poşet** kullanıldığı tahmin ediliyor, bu **rakamın ülkemizde 30-35 milyar** olduğu düşünülüyor.
- ❑ Atık miktarını arttıran en önemli etkenlerden biri **kullan-at** şeklindeki tek kullanımlık ürünlerin tüketimidir.
- ❑ Gelecek nesiller açısından önemli bir sorun olan doğal kaynakların yoğun tüketiminin karşısında yapılacak **en önemli eylem geri dönüşümdür.**
- ❑ Atıklar konusunda birey olarak sağlayabileceğimiz en önemli fayda, öncelikle atık oluşumunu önlemek azaltmak ve oluşan atıkları ayrıştırarak geri dönüşüme katkı sağlamaktır.

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

- ❑ Mersin ilinde günlük ortalama 1700 ton atık çıkmaktadır.
- ❑ Ülkemizde yılda ortalama 30.000 ton atık çıkmaktadır.
- ❑ Dünyada yılda ortalama 1,6 milyar ton atık çıkmaktadır.
- ❑ Ormanlar küresel ısınma ve iklim değişikliği açısından önemlidir. Çünkü atmosferdeki oksijenin tek kaynağı fotosentezdir.
- ❑ Türkiye' de incelenen balıkların %44'ünün midesinde mikro plastik bulunduğu; çoğu tek kullanımlık plastikten oluştuğu Greenpeace tarafından bildirilmektedir.

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

- ❑ Atık bitkisel yağların geri dönüşümüyle araçlarda kullanılan **biyodizel** üretilir.
- ❑ Küresel ısınma ve İklim değişikliğinin nedeni atmosfere salınan karbon gazının atmosferde birikmesidir. **Karbon gazı, kömür ve petrol türevi fosil yakıtların kullanımıyla** oluşmaktadır.
- ❑ Asit yağmurları, atmosferde biriken karbon gazının havadaki su buharını etkileyerek yağmurlar ile birlikte yağması sonucu oluşur.
- ❑ Dünyada **1 dakikada 1 milyon pet şişenin** satıldığı tahmin ediliyor.
- ❑ Dünyada **yılda 8 milyon ton** plastiğin okyanuslara bırakıldığı tahmin ediliyor.

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

- ❑ Atık piller doğaya atılırsa **toprak ve su kirliliğine neden olurlar.**
- ❑ Su kaynaklarına ulaşan **1 litre atık bitkisel yağ, 1 milyon litre suyu kirletir.**
- ❑ Ülkemizde **yılda ortalama 30.000 ton** atık çıkmaktadır.
- ❑ Dünyada yılda ortalama **1,6 milyar ton atık** çıkmaktadır.
- ❑ Türkiye' de incelenen balıkların **%44'ünün midesinde mikro plastik bulunduğu; çoğu tek kullanımlık plastikten oluştuğu** Greenpeace tarafından bildirilmektedir.

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

- ❑ Dünyada **1 milyardan fazla insan temiz içme ve kullanma suyundan yoksundur.**
- ❑ Ülkemiz sanıldığı gibi **su zengini bir ülke olmayıp, su azlığı çeken ülkelerden biridir.**
- ❑ **2050 yılında dünya nüfusunun %40'ının su sıkıntısı çekeceği** tahmin edilmektedir.
- ❑ İnsanlar **günde ortalama 1,1 kg atık** çıkarmaktadır.

Bu alıřma
evre Koruma Kulübü'nün
bir etkinliđidir.